

Hélia n.o.,

Domov sociálnych služieb Hélia, Neporadza 97, 98045 Štrkovec

Výročná správa

Rok : 2013

Obsah

1.	Úvod	1
1.1.	Krátka história Domova sociálnych služieb Hélia Neporadza	1
1.2.	Poskytovateľ sociálnych služieb	1
1.2.1.	Názov neziskovej organizácie	1
1.2.2.	Sídlo neziskovej organizácie	1
1.2.3.	Druh poskytovaných služieb	1
1.2.4.	Orgány neziskovej organizácie	2
1.3.	Hospodárenie neziskovej organizácie	2
2.	Činnosť Domova sociálnych služieb Hélia	3
2.1.	Analýza personálnej štruktúry	3
2.1.1.	Organizačná štruktúra DSS Hélia	3
2.1.2.	Zamestnanci DSS Hélia	4
2.1.3.	Odborný rast zamestnancov	5
3.	Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb	5
3.1.	Ubytovacie zariadenie DSS	5
3.2.	Stravovací trakt	5
3.3.	Práčovňa	5
3.4.	Kúrenie	6
3.5.	Doprava	6
3.6.	Iné činnosti	6
4.	Poskytovanie sociálnych služieb	7
4.1.	Klienti Domova sociálnych služieb Hélia	7
4.2.	Vykonávané činnosti v DSS Hélia	8

4.2.1. Sociálne služby	8
4.2.1.1. Odborné činnosti	9
4.2.1.2. Obslužné činnosti	16
4.2.1.3. Ďalšie činnosti	17
4.2.1.4. Rehabilitačná starostlivosť	22
4.2.1.5. Zdravotná starostlivosť	23
5. Perspektívy rozvoja	24
5.1. Základné zmeny	24
5.1.1. Dodržiavanie ľudských práv a občianskej dôstojnosti...	24
5.1.2. Profesionálny prístup zamestnancov	24
5.1.3. Zdravotná starostlivosť	25
5.1.4. Stravovanie	25
5.1.5. Financovanie	25
5.1.6. Humánnosť prostredia a služieb	25
5.2. Ďalšie ciele a úlohy	26
5.2.1. Všeobecné ciele	26
5.2.2. Pracovný kolektív	26
5.2.4. Realizácia zmien v ekonomickej, materiálnej a prevádzkovej oblasti	27
5.2.4.1. Všeobecné materiálno-technické zabezpečenie	27
5.2.4.2. Ubytovacie zariadenie DSS	28
5.2.4.3. Stravovací trakt	28
5.2.4.4. Kúrenie	28
5.2.4.5. Ostatné miestnosti a budovy	28
Záver	29

Prílohy :

Správa nezávislého audítora

Daňový úrad Banská Bystrica , kontaktné miesto Tornaľa : Potvrdenie

Sociálna poisťovňa Rimavská Sobota : Potvrdenie

Všeobecná zdravotná poisťovňa : Potvrdenie

Dôvera zdravotná poisťovňa : Potvrdenie

Union zdravotná poisťovňa : Potvrdenie

Allianz Slovenská poisťovňa : Poistenie

1. Úvod

1.1. Krátka história Domova sociálnych služieb Hélia Neporadza

- 23.august 1977 - náš domov zahájil svoju činnosť ako Domov dôchodcov. V tom čase tu našlo druhý domov 85 starých ľudí, mužov aj žien, o ktorých sa staral 26-členný pracovný kolektív,
1. máj 1981 - bola zahájená činnosť Ústavu sociálnej starostlivosti pre mentálne postihnutých mužov,
1. júl 1998 - bol prijatý Zákon o sociálnej pomoci a z ústavu sociálnej starostlivosti sa stal Domov sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Krajského úradu v Banskej Bystrici,
- 2002 - na základe prechodu kompetencií z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, DSS prešiel do zriaďovateľskej pôsobnosti Úradu Banskobystrického samosprávneho kraja.
- 01.07.2008 - poskytovateľom sociálnych služieb je Hélia n.o.

1.2. Poskytovateľ sociálnej služby

Hélia n.o., Domov sociálnych služieb Hélia je nezisková organizácia, ktorú svojim rozhodnutím č. 2008/07478, zo dňa 04.06.2008 registroval Obvodný úrad v Banskej Bystrici, odbor všeobecnej vnútornej správy podľa ust. § 11 ods. 1 zákona NR SR č. 213/1997 Z.z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení zákona NR SR č. 35/2002, Z.z. pod číslom OVVS NO-16 2008.

1.2.1. *Názov neziskovej organizácie* : Hélia n.o.

1.2.2. *Sídlo neziskovej organizácie* : Neporadza č.97
980 45 Štrkovec

1.2.3. *Druh poskytovaných služieb*

Nezisková organizácia poskytuje všeobecne prospešné služby za vopred určených a pre všetkých používateľov rovnakých podmienok v zmysle platnej legislatívy.

Pri poskytovaní všeobecne prospešných služieb sa nezisková organizácia zameriava najmä na osoby :

a/ staré

- b/ bezvládne / bez ohľadu na vek/
- c/ vyžadujúce opateru / bez ohľadu na vek /
- d/ sociálne ohrozené / bez ohľadu na vek/
- e/ nachádzajúce sa v ťažkých životných situáciách / bez ohľadu na vek /
- f/ nachádzajúce sa v krízových situáciách / bez ohľadu na vek /.

Héla n.o. poskytuje sociálne služby bez ohľadu na vyznanie, vek, národnosť, rasu a politické presvedčenie používateľov týchto služieb.

1.2.4. Orgány neziskovej organizácie : správna rada, riaditeľ a dozorná rada.
Štatutárnym orgánom je riaditeľ neziskovej organizácie, správna rada má 3 členov, dozorná rada tiež 3 členov.

1.3. Hospodárenie neziskovej organizácie

Činnosť neziskovej organizácie je zabezpečená :

- z dotácie zo štátneho rozpočtu
- z úhrad od používateľov soc. služby
- z iných zdrojov

2. Činnosť Domova sociálnych služieb Héliá n.o.

2.1. Analýza personálnej štruktúry - rok 2013

2.1.1. Organizačná štruktúra DSS Héliá

<i>Úsek riaditeľa</i>		
Riaditeľ		
Zástupca riaditeľa *		
Sociálna pracovníčka *	Hlavná sestra	Vedúci prev.úseku

<i>Sociálno - zdravotný úsek</i>		<i>Ekonomicko - prevádzkový úsek</i>		
Zástupca riaditeľa / odborná pracovníčka /		Vedúci prevádzkového úseku		
Hlavná sestra	Sociálna pracovníčka	Správca	Vedúca stravovacej prevádzky	Ekonomka
Sestra	Pracovníčky ergoterapie /2 /	Upravovačky	Hlavná kuchárka	
Opatrovatelia / 11 /		Pracovníčka práčovne	Kuchárka	
		Kurič-údržbár	Pomocná kuchárka	
		Kurič-údržbár	Pomocná prac.sila	

2.1.2. Zamestnanci DSS Hélie

PRACOVNÉ ZARADENIE

VZDELANIE

riadiateľka	Vysokoškolské
Sociálny úsek	
sociálne pracovníčky	Vysokoškolské
Zdravotný úsek	
Hlavná sestra	Vysokoškolské
zdravotná sestra	Stredná zdravotná škola
opatrovatel'	Akreditovaný kurz z opatrovania
Ekonomicko – prevádzkový úsek	
Vedúci prevádzkového úseku	Vysokoškolské
správca	Stredná priemyselná škola strojnícka
ekonómka	Stredoškolské - ekonomický smer, vychovávateľstvo
vedúca stravovacej prevádzky	Gymnázium
Stravovací úsek	
kuchárka	SOU - smer kuchár, časník
kuchárka	OU – obchodná
pomocná kuchárka	SOU – odevné +odb.spôsobilosť manipul.s pot.
pomocná kuchárka	Základné
Ostatní zamestnanci	
kurič - údržbár - opatrovatel'	SOU – opravár mechanik
kurič –údržbár - opatrovatel'	SOU – opravár mechanik
pracovníčka práčovne	SOU – odevné – šička
upratovačka/ 2 /	Základné

2.1.3. Odborný rast zamestnancov

Cyklické vzdelávanie :

Za účelom skvalitnenia sociálnych služieb a odborného rastu pracovníkov sú organizované vzdelávacie aktivity, semináre a kurzy.

Zamestnanci neziskovej organizácie sa zúčastnili vzdelávacích aktivít organizovaných oddeleniami BBSK a iných organizácií.

Na základe vykonávania činností je vytvorený samovzdelávací systém zariadenia, ktorý zabezpečuje realizáciu špecializovaných aktivít pre zamestnancov a klientov domova.

3. Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie poskytovania sociálnej služby

3.1. Ubytovacie zariadenie DSS

V roku 2013 priestory ubytovacieho zariadenia boli vymaľované , pravidelne bola uskutočnená bežná oprava a údržba, pokračovalo sa v modernizácii kúpeľní a sociálnych zariadení.

3.2. Stravovací trakt

Stravovací trakt je umiestnený v suteréne hlavnej budovy v stiesnených priestoroch . Tu sa nachádza kuchyňa, jedáleň klientov, jedáleň zamestnancov, šatňa kuchárov, soc. zariadenie a pomocné priestory. V roku 2013 priestory stravovacieho traktu boli vymaľované , pravidelne sa odstraňovali rôzne poruchy kuchynských zariadení .

3.3. Práčovňa

Práčovňa je umiestnená v samostatnej budove . Kanalizačný systém a septiky boli pravidelne čistené.

3.4. Kúrenie

Kotolňa je vybavená nízkotlakovým kotlom typu RK 25 s tepelným výkonom 290,00 kW na tuhé palivo od výrobcu Vihorlat Medzilaborce. Vykurovacím médiom je hnedé uhlie orech A .Pred vykurovacím obdobím bola realizovaná odborná prehliadka a revízia kotolne a tlakových nádob. Na prípravu teplej úžitkovej vody sa využíva aj slnečná energia /slnečné kolektory na plochej streche /.

3.5.Doprava

Na prepravu osôb a na zásobovanie slúži autoprevádzka. / v zmysle smernice č.19/2011 o autoprevádzke /.

Mikrobusy MB VITO, TOYOTA Hiace a Škoda Fabia. Na Toyote Hiace sa previedla generálna oprava karosérie vrátane prestriekania celého vozidla. Pravidelne sa zabezpečovala predpísaná údržba a odstraňovanie vzniknutých závad.

3.6. Iné činnosti

- oprava televíznej anténnej siete na príjem DVB – T signálu na izbách klientov podľa potreby
- pokračovanie v rekonštrukcii sociálnych zariadení
- montáž hydromasážnej vane
- osadenie a uvedenie hrnčiarskeho kruhu a vypaľovacej pece do prevádzky
- maľovanie WC, kúpeľní, kuchyne, chodby
- maľovanie schodiska
- maľovanie izieb klientov podľa potreby
- výmena ponorného čerpadla vodárne
- maľovanie plotov, plechovej šopy a všetkých vonkajších dverí a lavičiek v areály
- pravidelné kosenie areálu
- revízie komínov, kotla a tlakových nádob
- oprava TOYOTY a FABIE
- oprava pračiek v práčovni
- oprava a výmena elektrických boylerov
- maľovanie jedálne klientov a kuchyne
- oprava el. spotrebičov kuchyne: panvica, kotol, elektrický šporák podľa potreby
- zakúpenie nábytku na vybavenie izieb klientov podľa potreby: váľandy, skrine, nočné stolíky atď...
- zakúpenie a inštalácia osviežovačov vzduchu
- bežná oprava a údržba podľa potreby
- čistenie žumpy a kanalizácie
- úprava parku pred areálom

4. Poskytovanie sociálnych služieb

4.1. Klienti Domova sociálnych služieb Hélia

HÉLIA n. o. – Domov sociálnych služieb Hélia (ďalej len DSS) je zariadenie sociálnych služieb, ktoré poskytuje sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia a nepriaznivého zdravotného stavu pre fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby podľa zákona NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách.

Hélia n.o.- DSS Hélia ako poskytovateľ sociálnej služby je zaregistrovaný v registri poskytovateľov sociálnych služieb BBSK ako neverejný poskytovateľ. DSS má uzatvorenú zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu, ktorá by mohla vzniknúť pri poskytovaní sociálnej služby, alebo v priamej súvislosti s ňou.

Starostlivosť sa poskytuje nepretržite po celý kalendárny rok dospelým občanom so zdravotným postihnutím, ktorými sú telesné postihnutie, duševné poruchy a poruchy správania alebo zmyslové postihnutie, alebo kombinácia postihnutí.

Pravidlá spolužitia, zásady správania a konania klientov umiestnených v Domove sociálnych služieb Hélia Neporadza s cieľom uspokojovania a rozvíjania potrieb, záujmov a schopností stanovuje domáci poriadok.

S domácim poriadkom sú klienti a ich zákonní zástupcovia oboznámení pri nástupe do zariadenia, čo potvrdia svojim podpisom zmluvy o poskytovaní soc. služby.

V priestoroch zariadenia sú vytvorené podmienky pre umiestnenie 60 klientov.

V hodnotiacom období bola v zariadení poskytovaná sociálna služba spolu 60 klientom, pričom priemerný prepočítaný počet klientov za toto obdobie bol 58,84 %. V priebehu roka boli prijatí 4 klienti a zomreli 3 klienti. Počet nevybavených žiadostí o poskytovanie sociálnych služieb do 31.12.2013 bol 4.

4.2. Vykonávané činnosti v DSS Hélia

V DSS sa vykonávajú odborné, obslužné a ďalšie činnosti, DSS zabezpečuje vykonávanie týchto činností a utvára podmienky na ich vykonávanie v rozsahu ustanovenom zákonom.

V domove sociálnych služieb sa

a/ poskytuje

1. pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby
2. sociálne poradenstvo
3. sociálna rehabilitácia
4. ošetrovateľská starostlivosť
5. ubytovanie
6. stravovanie
7. upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva
8. osobné vybavenie
9. vreckové
10. pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,

b/ zabezpečuje

1. pracovná terapia
2. záujmová činnosť

c/ utvárajú podmienky na

1. vzdelávanie
2. úschovu osobných vecí.

4.2.1. Sociálne služby

V DSS Hélia v roku 2013 klientom bola poskytovaná sociálna služba v zmysle zákona č.448/2008. Nezisková organizácia vykonávala odborné, obslužné a ďalšie služby.

/ § 15, § 16, §17, §18 zákona č. 448 z 30. októbra 2008 /

4.2.1.1. Odborné činnosti

Odborné činnosti vykonávané v DSS sú:

a) základné sociálne poradenstvo

Sociálne poradenstvo je odborná činnosť zameraná na pomoc fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii. V DSS sa poskytuje základné sociálne poradenstvo, ktoré slúži na posudzovanie povahy problému prijímateľa, rodiny, poskytnutie základných informácií o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci.

b) pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov

Pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov je odborná činnosť, ktorá sa v DSS vykonáva na základe písomného súhlasu prijímateľa soc. služby, resp. zákonného zástupcu. Patrí medzi iné na poradenstvo pri vybavovaní úradných záležitostí, pomoc pri vybavovaní úradných dokladov, pri spisovaní a podávaní písomných podaní, vypisovaní tlačív, pri písomnej komunikácii v úradnom styku a vybavovaní iných vecí v záujme prijímateľa a jeho blízkych.

c) pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby

Dobrovoľné poskytovanie pomoci pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby sa uskutočňuje ako súčasť individuálnych plánov rozvoja osobnosti u každého prijímateľa podľa § 3 v zmysle prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách.

d) sociálne rehabilitačné služby

Ide o program, v ktorom prijímateľ SS s dlhodobým, či trvalým zdravotným postihnutím absolvuje rehabilitačné potrebných zručností, ktoré smerujú k dosiahnutiu samostatnosti a sebaostarostlivosti v čo najväčšej možnej miere s ohľadom na jej zdravotné postihnutie, s cieľom dosiahnuť vyššiu úroveň spoločenskej integrácie. Ide o aktívne nástroje a väčšinou služby, ktoré majú pôsobiť na znižovanie miery závislosti osoby vyplývajúcej z jej zdravotného postihnutia a následného handicapu. Jedná sa o nácvik sebaobsluhy, vedenie domácnosti, nácvik špeciálnych komunikačných zručností, nácvik používania kompenzačných pomôcok, nácvik priestorovej orientácie a samostatného pohybu, nácvik sociálnej komunikácie, poradenstvo a pod.

e) ošetrovateľská starostlivosť

Ide o program, ktorým prijímateľovi SS s dlhodobým, či trvalým zdravotným postihnutím poskytujeme ošetrovateľskú starostlivosť v rozsahu ošetrovateľskej starostlivosti. Primárna zdravotná starostlivosť je poskytovaná v DSS praktickým lekárom spravidla 2x mesačne

/ a podľa potreby / v ordinačnej miestnosti zariadenia, u imobilných uskutočňuje vizitu priamo pri lôžku. Sú realizované každodenné telefonické konzultácie s praktickým a odborným lekárom. Odborné lekárske vyšetrenie priamo v zariadení uskutočňuje psychiater a neurológ 2 x mesačne. DSS úzko spolupracuje s dopravou, RLP a RZP. Ošetrovateľskú starostlivosť v DSS zabezpečujeme sestrami a opatrovateľmi.

f) ergoterapia

DSS vytvára pre prijímateľov možnosť pracovnej činnosti. Túto činnosť vykonávajú ergoterapeuti v spolupráci s prijímateľom. Program týchto činností je prispôsobený zdravotným možnostiam prijímateľa.

Ergoterapia je odborná činnosť na osvojenie pracovných návykov a zručností prijímateľa pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením ergoterapeuta na účel obnovy, udržania alebo rozvoja jej fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností a jeho začlenenie do spoločnosti.

Táto činnosť má mnoho podôb. Najčastejšie je zameraná na vytvorenie výtvarných prác a iných prác, alebo na pomoc pri úprave okolia zariadenia. V areáli je záhrada, čo tiež dáva priestor na sebarealizáciu pri pestovateľských prácach. Pracovná činnosť je zameraná aj na upratovacie práce v zariadení, pomoc pri príprave stravy, žehlení, atď...

Ciele ergoterapie:

- zlepšenie telesných a psychických funkcií,
- zlepšenie narušeného správania (upokojenie),
- vzbudenie záujmu o prácu namiesto pohodlnej nečinnosti,
- odvádzanie prebytočnej energie,
- vytváranie bežných životných situácií spojených s pracovnou činnosťou,
- zvýšenie sebavedomia a sebahodnotenia,
- príležitosť byť v ľudskej skupine,
- zvýšenie schopnosti sústredenia a manuálnej zručnosti,

Na účely zvyšovania kvality poskytovanej sociálnej služby môže DSS vykonávať nasledovné činnosti :

Terapie :

BIBLIOTERAPIA

Biblioterapia ako vedný odbor je jednou zo psychoterapeutických techník v klinickej psychológii a psychoterapii. Využíva pôsobenie kníh, alebo textov na čitateľa – klienta. Odporúča sa u introvertných – samotárskych, alebo racionálne založených klientov. Aplikuje sa u niektorých druhov schizofrénie, neuróz, alkoholizmu, toxikománie, ale aj mentálnej retardácie. Patrí k rozptyľujúcim činnostiam, zahŕňa aj také aktivity, ktorými si jednotlivci zvyšujú úroveň vedomostí, klienti môžu konfrontovať vlastné názory s názormi

hrdinov, ale aj s ostatnými v skupine a spoločne hľadať rozličné spôsoby riešenia konfliktov. Spoločné čítanie vyvoláva pocit blízkosti a príležitosť k dôverným rozhovorom. Môže sa pokračovať diskusiou a výmenou názorov. Je to spôsob ako odbúravať stres a napätie.

ARTETERAPIA

Arteterapia znamená liečbu výtvarným umením. Výsledný artefakt sa nehodnotí z estetického hľadiska, dôležitý je skôr proces tvorby, obsah a vypovedaná hodnota. Dôležitým aspektom je podpora tvorivých schopností a vzájomný rešpekt. Výtvarná tvorba obohacuje tvorivosť, posilňuje sústredenie, vnímavosť, sebavyjadrenie, sebareflexiu, vizuálne a verbálne usporiadanie zážitkov, uvoľnenie a nadhľad.

Výtvarná výchova ako krúžková činnosť je jednou z hlavných súčastí našej výchovnej práce. Veľký význam má, keď je vedená aj ako samostatný krúžok, do ktorého sa klienti pre zvedavosť tvoriť niečo nové radi prihlásia. **Kreslenie** má veľký význam pre klientov už od najútlejšieho veku, hoci v našom zariadení máme klientov s rôznymi poruchami písania, čítania a tak u týchto klientov sa často prejavuje aj porucha v kreslení. Hoci túto vedomosť máme i takýto klienti radi kreslia a dosahujú pekných výsledkov. Na výtvarnej výchove sa začína pracovať u mladších klientov najprv z ceruzkou, pastelkami, fixkami. Na rozvoj jemnej motoriky používame aj **plastelínu**. Potom sa pracuje s vodovými farbami, kde začíname prácou s prstami (namáčanie prstov do vody, farby a vytlačanie na výkres napr. slnko, kuriatko i rôzne postavy, podľa fantázie klientov. Starší klienti už majú vedomosti o farbách a ich význame. Preto je pre nich už zaujímavá **práca so sádrou, hlinou, kožou, látkou, rôznymi druhmi papiera, korálkami, drôtom, sklom**.

Pre prácu s hlinou sa vytvorili podmienky zakúpením hrnčiarskeho kruhu a vypaľovacej pece.

DRAMATOTERAPIA

Dramatoterapia je metóda využívajúca rôzne formy hrania divadla – psychodrámu, sociodrámu, bábkové divadlo, rolové hry, pantomímu, etudy. Využíva sa pri integrovaní klientov s telesným, ale aj duševným postihnutím. Cez hranie rolí si môžu efektívne riešiť problémy, rozvíjať sociálne cítenie, tvorivosť, prehĺbovať spoluprácu, vzájomné vzťahy v skupine, uľahčovať pochopenie druhých.

Rozvíja sa vyjadrovanie, tvorivosť, empatia, fantázia. klienti sa učia precvičiť si rôzne situácie z bežného života a lepšie sa zorientovať v medziľudských vzťahoch. V dramaterapii ide o pôsobenie na osobnosť cez umeleckú oblasť v rovine „Ako by“. Využitím dramaterapie sa môžeme vyhnúť metodickým nedostatkom, ako je nezdravá súťaživosť a úsilie dosiahnuť víťazstvo za každú cenu, upútať na seba pozornosť. Klienti sa učia byť zodpovednejší, snažia sa spolupracovať a navzájom si pomáhať.

ROZVIJANIE MOTORIKY

Jemná motorika

Precvičovanie jemnej motoriky je zamerané na rozvoj jemných pohybov, ktoré umožňujú lepšiu kontrolu a lepšiu koordináciu prstov, rúk, očí atď. Sústreďuje sa na zlepšenie činnosti horných končatín. Tieto hry a cvičenia sú základom k tomu, aby sa klienta naučilo písať, získalo zručnosti, ktoré zahŕňajú tak stránku vnímania a stránku motorickú. Ako by mohol klient správne držať ceruzu a opisovať jednotlivé znaky v obmedzenom priestore, zľava doprava, keby predtým nemalo skúsenosti s uchopením predmetov, manipuláciou s nimi, necvičilo uchopovanie malých predmetov, strihanie, nalepovanie, navliekanie a pod. Cvičenia jemnej motoriky majú zlepšiť všetky pohyby klienta, ovládať ich s čo najväčšou jemnosťou, aby mu umožnili pracovať s presnosťou, ľahko a uvoľnene.

Schopnosť ovládať svaly jemnej motoriky stojí za mnohými rutinnými činnosťami ako sú napríklad písanie, rozprávanie, schopnosť odomknúť kľúčom dvere, urobiť si čaj a mnohé iné. Vďaka tejto schopnosti môžeme siahať na predmety, dotýkať sa ich, manipulovať s nimi, koordinovať ruky so zrakovým vnemom, rozprávať a hýbať očami.

Hrubá motorika

Rozvoj schopnosti ovládať svaly hrubej motoriky sa týka veľkých svalových skupín ovládajúcich hlavu, ramená, ruky, chrbát, brucho a nohy. Precvičovaním a posilňovaním svalov je možné proces rozvoja urýchliť a zlepšiť.

Činnosti sú zamerané na celkové pohyby – na zapojenie tela ako celku, na koordináciu pohybov celého tela. Vhodné je využiť jednoduché hry, kde klient zapája pohyb tela, ale i pozornosť, pamäť.

Ovládanie hrubej motoriky je dokonalou súhrou mozgu, nervového systému a svalov.

MUZIKOTERAPIA

Muzikoterapia je použitie hudby na dosiahnutie terapeutických cieľov – upravovanie, udržiavanie a zlepšovanie mentálneho a fyzického zdravia. Je to aplikovanie hudby tak, aby prinieslo vhodnú zmenu v správaní klienta. Tieto zmeny umožňujú človeku dospieť pomocou terapie k zážitkom, k väčšiemu porozumeniu seba a sveta okolo seba a dosiahnuť pritom lepšie prispôsobenie sa spoločnosti.

Muzikoterapia je zameraná na ovplyvňovanie procesov učenia, komunikácie a sociálnej integrácie. Zlepšuje kognitívnu funkčnosť /vnímanie, pamäť, pozornosť/ a telesnú funkčnosť /podpora pohybu a podpora reči/ organizmu. Jej ťažiskom je rozvíjanie osobnosti, senzomotorických a sebaobslužných zručností a zlepšenie sociálnej integrácie ľudí s mentálnym, telesným, alebo zmyslovým postihnutím.

GARDENTERAPIA

V rámci tohto prístupu učíme klienti zručnostiam potrebným pre život, estetizácii prostredia a enviromentálnemu cíteniu. Pri polievaní a ošetrovaní kvetov a v rámci pobytu vonku klienti spoznávajú prírodu, zvieratká, učia sa starať o živú prírodu v našej záhrade, orientovať sa v priestore s prepojením aj na pohybovú terapiu. Tieto výchovné programy podporujú a rozvíjajú elementárne zručnosti, základné pracovné návyky, ktoré rozvíjajú a zdokonaľujú jemnú motoriku, motorickú koordináciu.

ANIMOTERAPIA

Animoterapia je liečenie pomocou zvierat, pričom sa využívajú pozitívne účinky rôznych druhov zvierat na psychické, ale tiež fyzické zdravie človeka. Animoterapia sa využíva pri

rôznych zdravotných problémoch. Je výbornou pomôckou pri liečbe telesne či mentálne postihnutých klientov.

Vďaka animoterapii dochádza k rozvoju sociálneho cítenia, k podpore verbálnej i neverbálnej komunikácie, ďalej tiež k rozvoju hrubej aj jemnej motoriky. Okrem toho animoterapia pomáha zlepšiť koncentráciu a pamäť a nezanedbateľné sú účinky na psychickej úrovni - teda pozitívny vplyv na psychiku človeka.

Canisterapia

Canisterapia využíva pozitívne pôsobenie psa domáceho na fyzickú, psychickú a sociálnu pohodu človeka. Pes udržuje duševne zaostaleho človeka v pozornosti dlhšie ako iné objekty, pozoruje a skúma ho. Udržiava ho v aktivite. Dotyky a hladenie uspokojujú potrebu po nežnosti, ktorá je u nich mnohokrát zvýšená. Je výchovným prostriedkom: ako sa správne chovať k zvieratám, neskôr k ľuďom. Zvyšuje samostatnosť a zodpovednosť. Motivuje k rehabilitácii a rozvoju jemnej motoriky (hádzaním loptičky, hladkaním, napodobňovaním činnosti psa...), podnecuje k naháňaniu a skákaniam pri hre a tým k rozvoju motorických schopností. Prispieva k zníženiu osamelosti a uzavretosti, podporuje spontánnosť prejavu.

Felinoterapia

Termín *felinoterapia* pochádza z latinčiny zo slova felis tj., mačka. Je to jedna z foriem zooterapie. Prítomnosť mačiek navodzuje príjemné účinky a pozitívne emócie, čím dokáže výrazne prispieť k zvýšeniu účinku liečby psychických problémov, v neposlednom rade napomáha prítomnosť zvieratka aj k upokojeniu a zníženiu tlaku. Ide v jednoduchom slova zmysle o využitie pozitívneho pôsobenia kontaktu človeka s mačkou, poskytujúceho motivačný podnet k odpočinku, stabilizácii a uzdraveniu človeka.

Hipoterapia

Hipoterapia je komplexná rehabilitačná metóda vychádzajúca z neurofyziológických základov, ktorá využíva nasadenie koňa na liečebné účely. Jej pôsobenie je komplexné, zasahuje oblasť rehabilitácie psychológie a resocializácie. V rámci hipoterapie klienti s ohľadom na svoj handicap sa učia jazdiť na koni. Postupne sa vytvárajú u nich pozitívne

zmeny chovania , zmiernujú sa prejavy niektorých duševných porúch, alebo zmyslového deficitu.

Pracovná činnosť je zameraná na :

1/ Prácu pri prevádzke domova :

a/ kuchyňa domova

- stolovanie, mytie a utieranie nádob, ukladanie nádob, prestieranie k jednotlivým jedlám, čistenie zemiakov, zeleniny

b/ práčovňa – namáčanie, vešanie, žehlenie, rozdeľovanie a ukladanie prádla

c/ udržiavanie poriadku v domove – práce v areáli domova,

- čistenie podlahy, ustielanie postelí, utieranie prachu

d/ iné práce – pomoc pri príprave kuriva, pomoc pri kúrení. niektorí klienti pomáhajú pri drobných údržbárskych prácach

2. prácu v pomocnom hospodárstve

a/ klienti okopávali, pleli, polievali pestovanú zeleninu v záhrade a vo fóliovníku. Úrodu, ktorú získali aktívnou prácou v záhrade postupne zozbierali, očistenú odovzdávali do kuchyne domova. Pomáhali pri zbere, čistení a uskladnení šalátových uhoriek, paradajok, papriky, tekvice, kukurice, fazule, póru, cibule, mrkvy, petržlenu, kalerábu, červených melónov, žltých melónov, čiernej reďkovky a pod.

Pravidelnou prácou, polievaním zasadeného sa podarilo v záhrade vypestovať bohatú úrodu, ktorej plody sú spracovávané priebežne, sú odovzdávané na kuchyňu zariadenia a budú aj zásobou čerstvej a zdravej zeleniny na zimné mesiace. Aj napriek skutočnosti, že nie každý klient je vzhľadom na svoj zdravotný stav spôsobilý pracovať na pomocnom hospodárstve, slúži vypestovaná čerstvá zelenina k upevneniu zdravia všetkých.

Klienti, ktorým zdravotný stav nedovoľuje aktívne sa podieľať na poľnohospodárskych prácach sú vedení k tomu, aby v maximálnej možnej miere dodržiavali čistotu a poriadok, jednak v samotnom zariadení sociálnych služieb ako aj v jeho okolí.

b/ práce pri chove zvierat – čistenie stajní, kŕmenie zvierat.

4.2.1.2 Obslužné činnosti:

a) ubytovanie

V DSS je ubytovanie zabezpečené v 21 izbách. Na prízemí sa nachádzajú 2 izby , v ktorých sú umiestnení imobilní klienti. Na prvom poschodí je 7 izieb, na druhom poschodí 13 izieb. Izby sú dvoj- a trojposteľové. Vybavenie izieb je v súlade s platnou legislatívou. Izby sú vybavené televízormi. Prijímatelia soc. služieb majú k dispozícii aj poličky na odkladanie svojich vecí, darčiekov.

b) priestorové zabezpečenie :

- prízemie : kancelárie, šatne pre zamestnancov, sklady, soc. zariadenia, izby pre imob. klientov, ordinačná miestnosť , miestnosť pre ergoterápiu, spoločenská miestnosť
- 1. prízemie : izby klientov, miestnosť pre ergoterápiu, spoločenská miestnosť, soc. zariadenia, inšpekčná miestnosť pre zdrav. personál
- 2 prízemie : soc.zariadenia, izby klientov
- pracovňa, miestnosť pre holiča a pedikérky, dielňa, sklady, garáže a iné priestory

c) stravovanie

- 1/ Stravovanie je poskytovanie stravy v súlade so zásadami správnej výživy a s prihliadnutím na vek a zdravotný stav prijímateľa soc. služby podľa stravnej jednotky.
- 2/ Za stravnú jednotku sa považujú náklady na suroviny a režijné náklady na prípravu stravy.
- 3/ Každý klient odoberá stravu 5x / diabetici 6x / denne. Personál zodpovedá za dodržiavanie pitného režimu.
- 4/ Strava sa v zariadení poskytuje v tomto časovom rozvrhu :

- raňajky	od 8.00 hod. do 8.30 hod.
- desiaty	od 10.00 hod. do 10.15 hod.
- obed pre klientov	od 12.00 hod. do 13.00 hod.
- olovrant	od 15.00 hod. do 15.30 hod.
- večera pre klientov	od 16.30 hod. do 17.00 hod.

- 5/ Strava sa pripravuje podľa jedálneho lístka, ktorý navrhuje a zostavuje stravovacia komisia na 2 týždne dopredu. Stravovacia komisia pri zostavovaní jedálneho lístka dbá o pestrosť podávanej stravy, kalorickú a biologickú hodnotu stravy. Jedálny lístok schvaľuje riaditeľka zariadenia.
- 6/ Každý člen stravovacej komisie má právo pri zostavovaní jedálneho lístka vzniesť pripomienky k strave aj za uplynulé dva týždne.
- 7/ V zariadení sa podáva diabetická diéta, šetriaca strava, strava s obmedzením tukov, mletá strava a tekutá strava.
- 8/ Strava sa konzumuje v jedálni a spoločenskej miestnosti domova. Do izieb sa odnáša strava len tým klientom, ktorí pre nepriaznivý zdravotný stav nemôžu sa dostať do jedálne alebo do spoločenskej miestnosti.
- 9/ Služba z radov prijímateľov zabezpečuje čistotu jedálne za pomoci upratovačky.
- 10/ Určený zamestnanec je zodpovedný za vydávanie stravy a odloženie zložiek stravy, ktoré sa uskladňujú 48 hodín v chladiacom boxe výdajne a vedie pravidelne predpísanú evidenciu o vzorkách stravy.
- 11/ Strava sa nahlasuje vždy deň vopred na nasledujúci deň do 9.00 h.

d) upratovanie

Upratovanie v DSS vykonávajú 2 upratovačky v jednosmennej prevádzke v pracovných dňoch. Počas sviatkov a víkendov chodia na striedanie v rozsahu 4 hodín upratať spoločné priestory. V prípade znečistenia mimo dobu prítomnosti upratovačiek, za upratanie je zodpovedný opatrovateľský personál.

Okrem upratovačiek upratovanie izieb klientov, sesterskej izby, ordinačnej miestnosti a spoločných priestorov DSS vykonávajú aj zamestnanci zdrav.úseku domova v zmysle pracovných náplní, v spolupráci s klientmi, ktorí v rámci pracovnej činnosti sa aktívne zapájajú do domácich prác.

Okrem denného upratovania sa vykonáva tiež intervalové a sanitárne upratovanie

4.2.1.3. Ďalšie činnosti

a) osobné vybavenie

Prijímatelia si ošatenie, obuv a hygienické potreby prinášajú z domu. Ich zákonní zástupcovia sú povinní zabezpečiť im dostatočné množstvo. Prinesené šatstvo musí byť riadne označené. Za neoznačené šatstvo zamestnanci zariadenia nezodpovedajú.

Podľa zákona č. 448/2008 o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov sa v domove sociálnych služieb poskytuje osobné vybavenie. Osobné vybavenie sa poskytuje fyzickej osobe, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba, ak táto fyzická osoba si osobné vybavenie nemôže zabezpečiť sama. Osobným vybavením je šatstvo, obuv, hygienické potreby a iné veci osobnej potreby.

Za nevyhnutné ošatenie a obuv sa považuje aj použité ošatenie a obuv.

b) úschova cenných vecí

- Veci, ktoré si klient priniesol so sebou do zariadenia zostávajú jeho vlastníctvom.
- Veci, ktoré klient dostane v zariadení na používanie, zostávajú vlastníctvom zariadenia. Klient je povinný starať sa o ne ako o vlastný majetok.
- Cenné veci prijímateľov sa v zariadení neodporúča používať, zákonný zástupca ponecháva prijímateľovi tieto veci na vlastnú zodpovednosť.
- Ak hrozí nebezpečenstvo poškodenia, zničenia alebo straty cenných vecí prijímateľa, prevezme ich DSS do úschovy .
- Peniaze a vkladné knižky klientov sú v úschove zariadenia , za čo zodpovedá odborná pracovníčka.
- Prijímatelia môžu používať mobilné telefóny so súhlasom riaditeľky DSS. Za ich stratu, poškodenie alebo odcudzenie DSS nenesie zodpovednosť.
- Úschova cenných vecí prijímateľov sa zabezpečuje a riadi na základe smernice o úschove cenných vecí.

c) záujmová činnosť

- Záujmová činnosť je kultúrna činnosť, spoločenská činnosť, športová činnosť a rekreačná činnosť, ktoré sú zamerané na rozvoj schopností a zručností prijímateľa soc. služby.
- Kultúrno-záujmovú, výchovno-terapeutickú, rekreačnú a športovú činnosť v zariadení zabezpečujú zamestnanci na základe vypracovaného plánu kultúrnych, športových a spoločenských aktivít.
- Aktivity prebiehajúce mimo areál zariadenia sa uskutočňujú formou kultúrnych vystúpení pri významných spoločenských udalostiach, účasťou na kultúrnych podujatiach usporiadaných kultúrnymi inštitúciami , na športových podujatiach, turistických vychádzkach a spoločných rekreačno-rekondičných pobytoch.
- Záujmová činnosť sa eviduje v evidencií akcií a v kronike. Fotografiami a video zábermi na DVD kazetách sa zachytáva účasť na týchto akciách.
- Zákonný zástupca, resp. prijímateľ sociálnych služieb dáva svoj písomný súhlas so súhlasom na účasti na činnostiach mimo zariadenia (viď príloha č. 8). Cieľom týchto akcií je čiastočné docielenie integrácie našich prijímateľov.
- Vlastný rozhlasový alebo televízny prijímač môže používať klient zariadenia , ak tým neruší spolubývajúceho a pokoj v zariadení.
- krúžková činnosť :
 1. krúžok šikovných rúk
 2. čitateľský krúžok
 3. spevácky krúžok
 4. skupinový telocvik
 5. relaxačné cvičenia.

Ďalšie krúžky je možné vytvoriť podľa záujmu klientov.

Práca s klientmi v roku 2013 :

Úsek sociálno-zdravotníckej starostlivosti, ktorý sa člení na oddelenia:

- kultúrno-záujmovej činnosti
- pracovnej činnosti
- zdravotníckej činnosti a rehabilitácie

Pracovníci týchto úsekov zabezpečujú:

a) na oddelení kultúrno-záujmovej činnosti

- sociálnu adaptáciu a sociálnu rehabilitáciu,
- kultúrno-záujmovú činnosť, využívanie voľného času, vytváranie záujmových krúžkov, aktivizáciu obyvateľov

Tieto služby zabezpečujeme prostredníctvom kvalifikovaných pracovníkov, ktorí na základe zdravotného stavu a diagnóz pripravujú plán činnosti, vedú činnosť klientov, zostavujú individuálne plány rozvoja a podieľajú sa na adaptácii klientov.

Využívajú hlavne nasledovné metódy a formy:

- vstupná diagnostika klientov
- vedenie individuálnych rozhovorov s klientmi
- vedenie skupinových tematických stretnutí
- kontakt a komunikácia s príbuznými
- kontakt so záujmovými združeniami, školami, či organizáciami
- príprava a vedenie tréningových programov na podporu a udržiavanie mentálnych funkcií
- príprava a vedenie liečebno pedagogických cvičení a programov s využitím ergoterapie, arteterapie, muzikoterapie, terapie pohybom, biblioterapie, dramatoterapie
- organizácia rekreačno-edukačných aktivít. Vychádzky sa uskutočňovali do dediny Neporadza a do prírody, ich cieľom bolo orientácia v okolí a dodržiavanie bezpečnostných pokynov.
- organizácia spoločenských a kultúrnych aktivít
- vedenie denných záznamov o klientoch
- vedenie mesačnej evidencie klientov

b) na oddelení zdravotníckej starostlivosti a rehabilitácie:

- lekárske vyšetrenia, liečbu a poradenskú službu,
- dodržiavanie hygienických a protiepidemiologických zásad a opatrení,

- mobilizačnú rehabilitáciu,
- poskytovanie zdravotníckeho materiálu, liekov, zdravotníckej techniky v zmysle právnych možností zariadenia,
- vedenie príslušnej zdravotníckej dokumentácie spojenej s poskytovaním opatrovateľských príp. ošetrovateľských služieb,
- sociálnu adaptáciu a sociálnu rehabilitáciu v spolupráci s oddelením kultúrno-záujmovej a pracovnej činnosti
- sociálno-právne poradenstvo

Zariadenie poskytuje zdravotnícke služby pod dohľadom lekára, ktorého služby pozostávajú z pravidelnej kontroly zdravotného stavu vo forme vizity 1x do týždňa (v prípade potreby aj častejšie) u klienta.

Lekár zabezpečuje kompletný manažment zdravotnej starostlivosti - poradenské, konzultačné a zdravotnícke služby v spolupráci so zdravotníckym a opatrovateľským personálom zariadenia DSS Hélia n. o.

Okrem všeobecného lekára majú klienti k dispozícii aj psychiatra, ktorého služby pozostávajú z pravidelnej kontroly tiež 1x do týždňa.

AKTIVITY ORGANIZÁCIE

Zariadenie prostredníctvom svojich rôznych športových, kultúrnych i záujmových aktivít prezentuje svoju činnosť a činnosť klientov zariadenia. Zúčastňuje sa rôznych prezentácií a výstav prác klientov v obci Neporadza i v širokom regióne.

Realizované aktivity

Uskutočnili sme celý rad zábavných i športových akcií pre obyvateľov domova.

Nový rok sme privítali v kruhu našich klientov s práním pevného zdravia po celý rok.

Pravidelne organizujeme: karneval, stávanie mája, mesiac úcty k starším.

Zúčastnili sme sa prezentácií našich výrobkov z tvorivých dielní a predstavili talenty spevácke i dramatickú tvorbu. S prebúdžajúcou sa jarnou prírodou sa aj aktivity klientov presunuli z vnútorných priestorov do vonkajšieho areálu domova, kde bolo potrebné najskôr urobiť veľké jarné upratovanie a následne sme mohli zrealizovať rôzne športové súťaže.

Jarný športový deň sa tešil veľkému záujmu. Víťazi boli náležite odmenení sladkosťou. Po športových súťažiach sme tancovali, spievali, atmosféra bola príjemná a samozrejme veselá.

Na Veľkú Noc sme si pripomenuli zvyky a tradície Veľkej noci, potom dopoludnie pokračovalo plne nápaditých súťažami v duchu Veľkej noci.

Pri príležitosti 1. mája sme zorganizovali pre klientov „Májovú oslavu“, kultúrno – športové podujatie, množstvo súťaží, opekačku a diskotéku.

V máji sme sa zúčastnili na Festivale dramatickej tvorivosti klientov domovov sociálnych služieb s tanečným súborom „SLNEČNICA“ ktorý vznikol ešte v roku 2008 a má 18 členov, z toho 12 obyvateľov domova a 6 zamestnancov. Jeho náplňou je oživovať rôzne spoločenské ale aj folklórne tance. Vo svojej činnosti sa zameriava na efektívne využitie voľného času obyvateľov domova. Počas svojho pôsobenia sa súbor prezentoval na domácich a zahraničných podujatiach. Programové bloky súboru zabezpečujú počas celého roka estetický zážitok na všetkých kultúrnych podujatiach v obci Neporadza a v okolitých dedinách.

Uskutočnili sme viackrát jednodňové výlety v okolitých mestách /Tornaľa, Rožňava, Rimavská Sobota, Lučenec/ a v susednom Maďarsku.

V letných horúčavách naši obyvatelia chodili na kúpaliská na Teplý Vrch, Bretka, ako aj do Maďarska /Kazincbarcika, Bükkszék/ kde sa osviežili kúpaním sa vo vode.

V mesiacoch august a september sme veľakrát zorganizovali jednodňové výlety do blízkeho okolia spojené s túrou a po namáhavej túre nasledovala spoločná grilovačka alebo opekanie slaninky. Zorganizovali sme viackrát (6 x) jednodňové výlety do Szilvásváradu, kde mali možnosť naši klienti povozit' sa na turistickom vláčiku, a navštívili rôzne kultúrne pamiatky obce. Naši klienti sa zúčastnili na Medzinárodných rybárskych pretekoch mentálne postihnutých klientov v DSS Šoporňa –Štrkovec, pod názvom Zlatá rybka, odkiaľ sa vrátili s príjemnými zážitkami.

Pre našich klientov bolo výnimočným aj návšteva hlavného mesta Maďarska Budapešť, a zaujímavá ZOO. Pozornosť a záujem klientov nenarušila ani veľká horúčava. Natoľko boli zaujatí zvieratami a všetkým čo ich obklopovalo, na teplo ani nepomysleli. Po namáhavej a teplom vyčerpávajúcej prechádzke po ZOO sme sa premiestnili do reštaurácie, kde ich čakal vynikajúci obed, po ktorom sa mohli zúčastniť predstavenia v cirkuse, ktoré bolo fenomenálne. Naši klienti sa zúčastnili v novembri na charitatívnom predstavení, ktoré sa konalo v mestskom divadle Actores Rožňava, s veľkou radosťou privítali predstaviteľov populárnej hudby.

V mesiaci november sme uskutočňovali výlety po slovenských mestách a dedinách spojené s návštevou cintorínov a pálením sviečok klientov na hrobch blízkych.

Aj minulý rok k nám prišiel Mikuláš. Tí, čo predniesli básničku, alebo zaspievali pesničku boli odmenení sladkou odmenou. Oblátky s medom, opekance, ryba a všetky dobroty, ktoré

patria na štedrovečerný stôl boli pripravené aj pre klientov domova, ktorí v tento večer vytvorili veľkú rodinu.

Vianočné obdobie zavíšili návštevou obecného kostola.

d) rehabilitačná činnosť

starostlivosť zabezpečuje masérka zariadenia ako i zdravotný personál a opatrovatelia podľa :

- zdravotného stavu klientov
- odporúčania lekára
- uváženia masérky
- požiadaviek klientov a zváženia požiadavky masérkou

e) vreckové

Vreckové klientom vypláca odborná pracovníčka zariadenia.

4.2.1.4. Rehabilitačná starostlivosť

Prioritou tohto prístupu je udržiavanie a zlepšovanie zdravotného stavu. Rehabilitačné cvičenia cielene aplikujeme podľa vopred vypracovaného individuálneho rehabilitačného plánu, ktorý je vytvorený pre každého klienta s dôrazom na jeho zdravotný stav a diagnózu. Uplatňujeme kondičné cvičenia, relaxačné cvičenia s doprovodom hudby, posilňovacie cvičenia a mäkké techniky.

Z fyzikálnej terapie využívame biolampu a klasickú masáž, ktoré aplikujeme podľa potreby a zdravotného stavu klienta .

Používame rôzne druhy náradia a náčinia (ľahké činky, fit loptu, masážne loptičky, kondičný bicykel, ribstol a pod.).

K zvýšeniu úrovne rehabilitačnej činnosti prispela v značnej miere nová moderná hydromasážna vaňa AQUADELICA VIII od výrobcu Medixim, spol. s.r.o. Piešťany. Jedná sa o balneologické a hydromasážne zariadenie určené na liečebnú masáž celého tela alebo jeho častí prúdom vody s pomocou masážnej trysky. Vaňa je vybavená zariadením umožňujúcim perličkovú masáž, ktorá má blahodarný vplyv na psychiku i fyzický stav pacienta. Používa sa pri poruchách nespavosti, neuróze a druhých neurologických ochoreniach, a taktiež pri ochoreniach pohybového ústrojenstva, pri nedostatočnom krvnom obeh v končatinách,

k poúrazovej terapii, pri poraneniach svalov, zápaloch sedacieho nervu, krčových a slabých poinfarktových stavoch.

4.2.1.5. Zdravotná starostlivosť

Pravidelné lekárske vyšetrenia, liečba, kontroly sú zabezpečené u praktického lekára a u odborných lekárov. Veľký dôraz kladieme na dodržiavanie hygienických a protiepidemiologických zásad a opatrení a na mobilizačnú rehabilitáciu. Klientom sa podávajú lieky, sleduje sa dodržiavanie osobnej hygieny a celkový zdravotný stav klientov. Zabezpečuje sa telesná aktivita prechádzkami, cvičením na stacionárnom bicykli, masáž celého tela a pedikúra.

Liečebno – preventívnu starostlivosť a zdravotnú starostlivosť zabezpečuje jeden praktický lekár a jeden psychiater. V psychiatrickej starostlivosti bolo 100% klientov Héliá n.o.

Za účelom skvalitnenia sociálnych služieb a odborného rastu zamestnancov boli organizované vzdelávacie aktivity a semináre pre zamestnancov soc.-zdrav úseku.

5. Perspektívy rozvoja

5.1. Základné zmeny

Zmeny v poskytovaní sociálnych služieb sa uskutočňujú na základe „ Transformačného projektu “ , ktorý je súčasťou vnútornej dokumentácie Domova sociálnych služieb Hélia n.o, aktualizovaného v zmysle zákona č.448/2008 Z.z..

5.1.1. Dodržiavania ľudských práv a občianskej dôstojnosti, právo na súkromie, sociálny status (komunita, vzťahy, rodina)

Pracovníci majú rešpektovať právo klienta na súkromie. Nemôžu považovať človeka odkázaného na sociálne služby za osobnosť, ktorá nemá nároky na komplexné naplnenie potrieb. Je potrebné prijatie každého klienta ako hodnotnej jedinečnej osobnosti.

Zo strany zamestnancov sú potrebné :

- akceptácia klienta ako spolurozhodovateľa,
- zabezpečenie pravidelnej individuálnej práce
- zabezpečenie pravidelného kontaktu s rodinou
- zabezpečenie realizácie individuálnych plánov

5.1.2. Profesionálny prístup zamestnancov

Proces transformácie je charakterizovaný radikálnou zmenou formy a obsahu poskytovaných sociálnych služieb. Vyžaduje si profesionálnu prípravu manažmentu zariadenia a pracovníkov neziskovej organizácie.

Profesionálny prístup zamestnancov bude zabezpečený vytváraním edukačného systému a systému informačných tokov. Základným krokom a predpokladom budovania nového systému je interiorizácia potrebných zmien vo vedomiach a srdciach zamestnancov a klientov, ktorých sa zmeny dotýkajú a ktorí ich aktívne uskutočňujú. Preto je nevyhnutne potrebné riadené šírenie informácií v podobe vzdelávania.

Hélia n.o. zaviedla a používa systém manažérstva kvality podľa normy ISO 9001 : 2008 v oblasti : Poskytovanie sociálnych služieb pre mentálne postihnuté osoby (muži) .

5.1.3. Zdravotná starostlivosť

DSS vytvára takú sieť zdravotnej starostlivosti, ktorá dokáže flexibilne a kvalitne reagovať na potreby klientov. Klient aj v tomto prípade musí ostať subjektom systému, pričom platí, že nie je tu klient pre zariadenie, ale zariadenie pre klienta.

Realizuje sa zmena súčasného zdravotníckeho modelu a prístupu ku klientovi na model celostný- holistický.

5.1.4. Stravovanie

DSS poskytuje možnosť klientom zostaviť jedálny lístok, popr. si vybrať z dvoch jedál. Klienti v podporovanom bývaní si môžu pripraviť jedlo samostatne, prípadne si ho prihriať v kuchynke. Klienti sú vedení k samoobslužke, k nácviku v zručnosti /zostavenie jedálneho lístka, nácvik prípravy jednoduchých jedál, upratovanie atď. /

5.1.5. Financovanie

Klienti sú informovaní o ich vlastnej finančnej situácii, o platbách za služby a majú možnosť spolurozhodovať o použití svojho vreckového. Pracovníci DSS vedú klientov k správne mu vnímaniu skutočnej hodnoty peňazí a cenu služieb. Je potrebné nájsť primeraný spôsob na sprehľadnenie finančných tokov klientov zohľadňujúc ich intelektové schopnosti.

5.1.6. Humánnosť prostredia a služieb

➤ Ubytovanie

Bude vyriešený problém bezbariérovosti interiéru a exteriéru zariadenia. Klienti majú pravidelné možnosti komunikácie s inými občanmi obce .

Budú vytvárané podmienky ubytovania klientov v zmysle platných predpisov.

➤ Služby

Bude zabezpečený dostatočný a voľný prístup klientov k rôznym typom služieb, primeraných k ich prianiam a záujmu. (aj odborné, ako : psychologické, liečebno-pedagogické, pastoračné, terapeutické atď.)

5.2. *Ďalšie ciele a úlohy*

5.2.1. *Všeobecné ciele*

Nový systém sociálnych služieb poskytuje každému klientovi kvalitné a dostupné sociálne služby vzhľadom na jeho zdravotnú, vekovú a sociálnu situáciu. Vytvára sa priestor na užší kontakt s klientom, na individuálny prístup k jednotlivcom, ktorý podmieňuje osobnostný rozvoj zdravotne postihnutej osoby.

Zmena sociálnych služieb znamená zmenu životných podmienok klientov, šancu byť rovnocenným členom spoločnosti, žiť plnohodnotný život, ktorý sa podobá rodinnému typu života. Umožňuje a podporuje rozvoj pracovnej a sociálnej integrácie klientov, dáva im pocit zodpovednosti, dôležitosti a sebaúcty.

Nové formy poskytovania sociálnych služieb plnia tri základné funkcie :

- 1) podpornú funkciu : pomáha klientom využívať zdroje, ktoré im spoločnosť ponúka,
- 2) sebaaktualizujúcu funkciu : pomáha klientom viesť plnohodnotný život,
- 3) terapeutickú funkciu : pomáha mobilizácii vnútorného kapitálu klienta.

5.2.2. *Pracovný kolektív*

V prospech zvyšovania efektivity, kvalifikácie a odbornosti zamestnancov DSS v spolupráci s externými odborníkmi, orgánmi a organizáciami pravidelne sa uskutoční kvalitatívna a kvantitatívna zmena zloženia pracovného kolektívu v nasledovných intenciách :

- zvýšiť počet odborných pracovníkov,
- zvýšiť počet sociálnych pracovníkov, umožniť pracovníkom absolvovať vzdelávacie aktivity / vysoké školy / v oblasti soc. práce
- redukovať počet iných zamestnancov, popr. kumulovať pracovné činnosti,

Vedúci jednotlivých úsekov ako i celý pracovný kolektív má :

- spolupracovať s domovmi regiónu v spoločnom zabezpečení niektorých pracovných činností ,
- zabezpečiť prednášky, tréningy a aktivity na pochopenie a uvedomenie si podstaty a cieľov zmien / personál a klienti /.

Zamestnanci neziskovej organizácie za účelom zefektívnenia DSS majú :

- umožniť sociálnu integráciu klientov do spoločnosti ,
- uznať potrebu včasnej /jednorázovej / intervencie ešte pred tým, než by musela byť poskytnutá intervencia v podobe dlhodobej intervencie,
- zaangažovať do úsilia celú verejnosť, profesionálov, sociálnych partnerov a rodiny klientov,
- zabezpečiť poskytovanie sociálneho poradenstva ako špecializovanej formy sociálnej pomoci,
- vytvárať možnosti individuálneho a osobnostného rozvoja klientov vo forme sociálneho tréningu.

5.2.4. Realizácia zmien v ekonomickej, materiálnej a prevádzkovej oblasti

5.2.4.1. Všeobecné materiálno-technické zabezpečenie

Za účelom zabezpečenia plynulého procesu transformácie sa realizuje :

- postupná výmena a rekonštrukcia starého a amortizovaného elektrického zariadenia, zariadenia výpočtovej a informačnej techniky,
- odstránenie a predchádzanie príčin vzniku havarijných stavov,
- odstránenie stavov, ktoré sú následkami amortizácie materiálnych, prevádzkových a technických prvkov DSS,

- zabezpečenie esteticky upraveného vnútorného a vonkajšieho prostredia ,
- optimalizácia infraštruktúry.

5.2.4.2. Ubytovacie zariadenie DSS

Modernizáciou a rekonštrukciou ubytovacej časti DSS sa vytvárajú podmienky ubytovania klientov v zmysle platnej legislatívy.

5.2.4.3. Stravovací trakt

Je žiadúca postupná modernizácia technologického zariadenia za energeticky menej náročné spotrebiče triedy AAA. Konečným riešením je postavenie nového objektu hospodárskej správy /kuchyňa, sklady, šatne, hygienické zariadenie, jedáleň, spoločenská miestnosť, kancelárie, sklady atď./ Je potrebné odstránenie technológií, ktoré by mohli byť zdrojom nebezpečia.

5.2.4.4. Kúrenie

Je potrebné prebudovanie kotolne na spaľovanie b i o m a s y / dreveného odpadu/ .

5.2.4.5. Ostatné miestnosti a budovy

V rámci modernizácie a rekonštrukcie hlavnej budovy treba zabezpečiť :

- vybudovanie hygienických zariadení ,
- bezbariérový pohyb klientom v budove,
- výmenu okien,
- zateplenie budovy,
- opravu strechy,
- vybudovanie kanalizačného systému,
- vybudovanie informačného a komunikačného systému,

Záver

Procesy zmien poskytovania sociálnych služieb sa realizujú v zmysle zákona č.448/2008 Z. z. o sociálnych službách.

Zmeny predpokladajú plynulý prechod tradičnej formy poskytovania sociálnych služieb na novú formu, zmeny, ktorým cieľom je :

- vytvorenie a postupné zavedenie systému sociálnych služieb, ktorý rešpektuje dôstojnosť užívateľov a podporovať ich nezávislosť,
- zvýšenie spoločenskej spoluúčasti užívateľov,
- zvýšenie ekonomickej spoluúčasti z iných neverejných zdrojov,
- vytvorenie systému permanentného vzdelávania zamestnancov DSS,
- podpora a priestor na dobrovoľnícku činnosť, ktorá sa môže podieľať nielen na zvyšovaní kvality sociálnych služieb, ale zároveň môže byť aj službou pre určité sociálne skupiny.

Vecným obsahom procesu zmien je vytváranie optimálnych životných podmienok klientov, ktorí majú pridružené postihnutia a nie sú schopní sa starať o seba, zabezpečenie kvalitných - a podľa potreby aj špecializovaných sociálnych služieb a tvorivej pracovnej atmosféry.

Plnením cieľov zabezpečujeme ďalšie plynulé, cyklické a nekončiace plánovania v DSS v nadväznosti na partnerov, verejných a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb, orgány a organizácie štátu ako i na mimovládne subjekty.